K 271 065
3

K 271. 065
3

გალაკტიონ ტაბიძე

პაციფიზმი

Pacifism

გალაკტიონ ტაბიძე

პაციფიზმი

1930

ტფილისი

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

K 271.065
3

ს. მ. ფ. ს. პოლიგრაფიულ ტრესტის მე-3 სტამბა

შეკვ. 1295. მთავ. 354. ტირაჟი 2500

პ ა ც ი ფ ი ზ მ ი

„მუშათა კლასის ყინვაზე გაცურების ერთი ფორმათაგანი არის პაციფიზმი და მშვიდობიანობის აბსტრაქტიული ქადაგება. კაპიტალიზმთან, განსაკუთრებით მის იმპერიალისტურ სტადიაში, ომები აუცილებელია. ეხლანდელ დროში მშვიდობიანობის ქადაგება, თუ მას თან არ ახლავს მოწოდება მასების რევოლიუციონური მოქმედებისაკენ — შეუძლია მხოლოდ ილიუზიების თესვა, გახრწნა პროლეტარიატისა, ბურჟუაზიისადმი ნდობის შთაგონება და მეომარ მხარეთა საიდუმლო დიპლომატიის ხელში მისი სათამაშოთ გადაქცევა“.

„პირველი მსოფლიო ომიდან 14 წლის გასვლის შემდეგ, იმ ომიდან, რომელმაც დაბადა პირველი სოციალისტური რევოლიუცია, კომინტერნი მოუწოდებს ყველა ქვეყნის მუშებსა და გლეხებს — მოემზადონ, რათა მომავალი ახალი მსოფლიო ომი გადაიქცეს მსოფლიო სოციალისტურ რევოლიუციად“.

კომინტერნის მე-VI კონგრესის მოწოდებიდან.

მიწას კვლავ ეფინება
როგორც გზა და ღრუბლები
იმპერიალისტური
ომის საშიშროება;
წამოვიდენ ღრუბლები
მრისხანე და საზარი,
ილესება დანებად
რკინა უზარმაზარი,
მოაქვს სისხლის მორევი
და სიკვდილის მონება
უძლეველი ტეხნიკის
მწარე გამოგონებას,
რათა სატანურის
ცელით მიწა ათიბოს,
რათა ასისხლებული
მხრები მოიქათიბოს,

მოსპოს, გაანადგუროს
რაც ქურა და ძნებია
რაც კი მრავალი წლობით
შრომას უშენებია.

იყო საღამო სუსხიანი,
ჩუმი, ფარული,
ელექტრონებით გააჩაღეს
მდუმარე კლუბი.
სხედან, ბაქქარას თამაშობენ
სულ-განაბული,
მაგიდასთან სდგას ხან ერთი, ხან
მეორე ჯგუფი.
აქ თვითეული მხოლოდ ჩუმი
მოქალაქეა.

აქ თვითეულის გულში ერთი
ფიქრი ტრიალებს.
ნაბად-გადაკრულ კარებს აღებს
ძველი ლაქია,
მუნჯ საკიდებზე ეს კარებიც
ნელა სრიალებს,
ფანჯარა, ჯარდა და დარაბაც
ყრუა და წყნარი.
ფეხის ხმას ახშობს ხალიჩები
და ნოხი ხშირი.
ისევ გველური მიპარებით
იღება კარი
და, დემონივით, ამოუქმედებლად
შემოდის გმირი.
გმირი — როგორი! მოიარა
მრავალი მხარე,
ბევრი ბრძოლის ქარცეცხლში ხდებოდა
და ვერ მოკლეს,
იგი ხან ერთს და ხან მეორე
მუდამ ელვარე
ნიღაბს ატარებს! — ფრანც ფონ
პაპენს — მეფისტოფელის.

როცა მსოფლიომ დაჰკარგა ჭკუა
და ძირს დაჰქანდა,
გამარჯვებული დადგა ბურჯუა
და აქაქანდა:
„უკანასკნელი არის ეს ომი
უკანასკნელი!
განა ვისმესთვის ვართ
ცუდის მდომი—
ასე ვართ ბნელი?
არა! ომისთვის გამოგვყავს სოლდათ
და ვიწვევთ ტრომებს
რომ სამუდამოთ მოელოს ბოლო
ყოველგვარ ომებს!
თავის მტაცებლურს
და ბოროტ ზრახვებს
ფარავდა ასე—
თანაც ლესავდა უნდობარ ლანცეტს
სისხლიან ქვაზე.

და ერთხელ კიდევ მწარედ დაღონდა
ნათელი აზრი
მასსის, რომელსაც ერთს გადაჰქონდა
ომის სიმკაცრე.
„დავაარსოთო, სჯობს, ერთა ლიგა—
აწ დროა, მგონი“!
სიტყვებს ჩაურთავს შიგა და შიგა
ვუდრო ვილსონი.

გვიან არის, ჩადგა მთვარე
ღამის ყრუ საათია,
კლუბში მაინც გადამთვრალი
ხალხის მაყლდათია.
მასლაათით არ ისმის
მშრალი კიცხვა, გინება.
— სამუდამოდ ესე როგორ,
როგორ ჩამეძინება...
— არ ვიცვლი ფეხს ქენევიდან
ღმერთმა დიდხანს მამყოფა,
სანამ თვალით არ ვიხილო
ასეთ დროის დამხობა.
— არ მოვიცვლი ფეხს ქვეყნიდან,
მე არ მიყვარს ხუმრობა,
სანამდე კი შემრჩენია
ჩემი აზნაურობა.
— არ ვიცვლი ფეხს ქენევიდან,
დროა გულმოშხამული,
სანამ ჩემად მიმაჩნია
ღირსება და მამული.
— არ მოვიცვლი ფეხს ქვეყნიდან
არასოდეს, ბიძია,
რაკი ერთხელ გენერლობა
ჩემთვის შენ მოგიცია,
— სანამ ხატი კი არსებობს
სანამ ჩემი ტაძარი...
— ჩემი სკიპტრა და ოქროს
— ჩემი ქვეყნის ნაცარი.
არ მოვიცვლი ფეხს ქვეყნიდან
არასგზით და არასდროს.
გადაჰკარით. ღმერთმა მრავალს
კიდევ მრავალს დაგასწროს,

როგორც მწარე არის ღვინო,
ალბად წყევლამ უწია
ღმერთო დასწვი და დაამხე
ცოდვის რევოლიუცია!
— მაშ ეს ღმერთმა გაუმარჯოს
კოხტა ქოთანს, რომელიც
გორავს, გორავს და მიგორავს
მუდამ დაუდგრომელი
გორავს, გორავს და მიგორავს
ნახა თავსახურავი
მე ამნაირ სადღეგრძელოს
ნუ, ნუ მიწყენს ნურავინ
— მაშ ეს ღმერთმა გაუმარჯოს
თვითონ ღმერთის ტარებას
გაუმარჯოს მისი ჭკუის
და გონების მარიფათს,
ღმერთს, რომელმაც კომუნისტებს,
მისცა რა მოსავალი
პური ცოტა მიუტეხა,
კბილები კი მრავალი".
ათას რვაას სამოცდაათ
ზოლიდან
იმ ადგილას, როგორც ძველი ცნობით
აქ ჩამოდგა კონსტანტინოპოლიდან
ენერგიით დატვირთული
თათარი.
მან, რომელმაც მოარა აფრიკა
გამეტებით,
მარტო თავის თანხლებით
ევროპაში გააშენა ფაბრიკა,
უმნიშვნელო
საბრუნავი თანხებით,
მან თუთუნის გემოვნება გაიგო,
მან იცოდა სიგარები გავანის
ბრაზილიის,
ბორნეოსი, იავის
მათი გული,
მათი ავან-ჩავანი.
ეს თამბაქო შოკოლადის ფერია
და ამასაც ფერი აძლევს თავისა
ბუნებრივი, ყველა მშვენიერია

უცხრომელის ღირსი წვის და დაგვისა.
მუშტრების წინ
არა ერთხელ უქია
ყველაფერზე ჰქონდა
თავის ჰაზრი,
ნათელია, მოწითალო, მუქია.
ამას ფერი
ნოიჩანს კოლორადოსი.
ფერად ფოთლით
სიგარას რომ ფარავდა
მან იცოდა მისი ეშხი
მნებელი
ფერი ძალას და სიმაგრეს ჰფარავდა
არ იყო ძალის მაჩვენებელი.
ამბავი კი
თითქო მერე იწყება
თუთუნისას რომ რჩებოდა
მხილებას,
იწყებოდა მისი დახარისხება
რაც ითხოვდა მაგარ გამოცდილებას.
თუ ფოთოლი
კიდევ მწარე არ არის
ის თუთუნი არ იქნება მაგარი.
გავაბრუებს გემო მისი ძიმწარის
ფაბრიკის კარს
ლუქი გადააკარი!
სიგარაზე რად არისო პატარა
უმნიშვნელო
მოყვითალო ლაქები,
მზის სხივიდან
მზემ რომ გადაატარა
და ამოსწვა ნამი გადანაგები?
კარგს სიგარას,
ნამეტნავად გავანის,
სწევენ ნელა, ბოლი უგავს მინასა,
ერთბაშად ხომ მიყრუებულ მარანის
ძველი ღვინო, როგორც წყალი
ვინა სვა?
შემდეგ მათი ბზის კოლოფში ჩაწყობა
ხუთი, ათი, ოცდახუთი და ასი.
მძიმე ბეჭდით.

მათი შეურაცხყოფა.
ხარისხის და მოსავალის ბაასზე.
მალე ბაზარს მოევლინა სიგარა
მობრჭყვიალე კოლოფების, ბროლებით.
კონტრაბანდი ვინ უარჰყო? მიჭქარა!
თუთუნს ყიდდენ ყალბი ბანდეროლებით.
ყიდდენ თუთუნს
გაცილებით იაფად,
ბრაზილიის პლანტაციად ჩარიცხეს
სურნელებით, გემოვნებით, კიაფით
ყველა იყო—
უმაღლესი ხარისხის.
აილებდა სიგარის ყუთს თათარი
პერგამენტის ქაღალდებში
გახვევდა.
სულ ცოტა და...
ბანდეროლი მზათ არი
ეტიკეტს კი ოდნავ შემოახევდა.
შემდეგ ამ ყუთს გამყიდველთან გზავნიდა.
იქ მოგლიჯეს პერგამენტის ქაღალდი
დარჩა ყუთი და სიგარა.
კონტრაბანდა ექსტრა, ახალთახალი.
ახალია, ბანდეროლი არა აქვს
უბაჟოა, სწორედ საზღვარგარეთის
უთავბოლოდ ნუ მოჰყვება ლაპარაკს
ვინც არ იცის გემო
ამ სიგარეტის.
ეს თუთუნიც ბორნეოდან მოვიდა.
ამის კიდევ
სამშობლოა—იავა.
Remedios! შენის სიახლოვეთა
კონტრაბანდამ ყველა დაანიავა.
პორტსაიდის,
ეგვიპტის და კაირის
ღირსებებზე ლაპარაკი მეტია,
როს თუთუნის ყიდდევ ნაირ-ნაირის
სამშობლო და კერა—
აფხაზეთია.
თათარს გული
სხვამ რამ უნდა გაუთბოს?
თვის სიგარას, ეხლა საქმე ისთეა.

თავს შეაკლავს და არავის დაუთმობს.
ფაბრიკა აქვს, მხნეა,
პაციფისტია!

გზად ფრანგ გლეხებს მიესალმნენ
პარიზელი სტუმრები,
იერი აქვთ იმნაირი
რომ ვერ გაეხუმრები.
ჩივის მოწყენილობაზე
მთელი მათი ყრილობა.
გლეხი ამბობს: ჩვენ არ გვესმის
რაა მოწყენილობა.
სიღარიბე, დამცირება,
ბრაზი, შეურაცხყოფა,
ჩვენთვის ისე ჩვეულია
როგორც ჩალის ჩაწყობა.
მოწყენა კი... თქვენ გგონიათ
როცა ხედავთ დანარგავს,
რომ დღეები სოფლად ყველა
ერთი მეორესა ჰგავს.
რომ გარშემო მწუხარება
არის პასტორალური,
სიმშვიდის და მყუდროების
ქარი დაჰქრის ფარული.
თქვენთვის, ქალაქელებისთვის
წარმოდგენა ძნელია,
რომ ყოველი გოჯა მიწის
მწარე ბრძოლის ველია.
ნამდვილი ბრძოლის ველი
მძაფრი, დაუცხრომელი,
სადაც თქვენცა და ბუნებას
მცხარედ ებრძვის მშრომელი.
თქვენგნით ჩაგრულ ძველი ჭუჭყიანი
უცნაური მცხოვრები
ცდილობს ხელით გამოგგლიჯოს
ყანა და საძოვრები.
ის სისხლით და ოფლით ებრძვის
თქვენს მოწყენილ მთქნარებას,
საუკუნეთ სვლაში უცდის
ერთხელ გამოდარებას.
და ბუნებას ეომება

მისი ძალა ასკეცი
საქონლისთვის ერთი ბლუჯა,
თვისთვის პურის ნამცეცი.
ამ დროს არა მყუდროება
და სიმშვიდე ჰფენია,
მის შუბლს დაღად ამჩნევია
გამწარების გენია.
ვაჰ, თუ გოლვამ გადაბუგოს
ასეთ შრომით ნათესი,
ვაჰ თუ ზეცამ დაგვატეხოს
სეტყვა უზვიადესი.
ან თუ წვიმამ უბოლოომ
ჰაობებში ჩაალპოს,
ან კალიამ გააფუჭოს
ან სინესტემ დაალბოს.
ო, ჩვენ ვიცით რომ არ არის
შუადღის მზით ელვარე
სოფლად სამუშაო დღეზე
რამე უფრო მღელვარე.
რომ დახატო ამნაირი
ბრძოლის დაუმცხრალობა,
რაა მწყემსის სალამური
ან ბულბულის გალობა?
საჭიროა აქ ორკესტრი
მშფოთარე და მქუხარე,
ის გაგიტანს თუ რომ დროზე
გზას არ გადაუხვარე.
მოწყენისათვის აქ ადგილი
ერთი მითხარ მართალი,
სად არის თუ მინდვრად დგეხარ
როგორც მთავარსარდალი?
ზრუნვა დღეზე ხვალინდელზე
ფიქრი სოფლის დარდებით
იმ გზებით არ ეშურება
თქვენ რომ მიემართებით.
მოწყენა კი, ხს მოწყენა,
თქვენს წიგნში რომ სწერია,
სოფლის მტერი კი არ არის
მხოლოდ თქვენი მტერია.
მოვა დრო და უსაქმურებს
გადაქცეულს ჩრდილებად
ეს მოწყენაც შეგეცვლებათ
სასოწარკვეთილებად.

სათვალეებში მყოფი თვალები
ძლევამოსილთა იმედით—სრული—
მიდის ქუჩაზე თუმც მოკრძალებით,
პაციფისტურად
უღელავს გული.
იგი ქადაგებს მართლმსაჯულებას,
კანონს,
კომპრომისს და
მოწყალებას:
„სულ გადაუდგენ სამართალს და რჯულს,
ვერ გრძნობენ ხალხის
ამდენ წვალებას“.
აქ თვითნებობის დაუხვდა რკალი
მისცა სალამი
ღიმილით ზრდილით,
სადმე შევხვდები—იფიქრა გულში
რად დავიმდურო ამ სისხამ დილით?
მას გზაში შეხვდა
ამაყი კაცი.
მის წინაც მშვიდათ თავი დაჰხარა:
„უფლება აქვს რომ იყოს ამაყი,
მისია ბურთი, ლაფი, ნაღარა“.
ეხლა მას შეხვდა
უაზრო შური.
ნათესაურად შესრა გაუღიმა:
როგორ გიკითხო?
როგორ ბრძანდებით?
რა ამინდია, დარი თუ წვიმა?
მას შეხვდა მუშა—
„რა უზრდელია“!
პაციფისტს როგორ ეს არ ახსოვდეს
ცოდვას ის კიდევ
აპატიებს კაცს
პროლეტარობას კი—
არასოდეს!
მისთვის ცხადია: ხუთივე გრძნობით
სიფუსფუსეში და ყრიამულში,
ამინდზე, დარზე ესაუბრო კაცს

და სულ სხვა რამეს
ფიქრობდე გულში.
შემოხვდა გზაში
სიმართლის ძალა
უძლიერესი კლასიური ისრით,
მას სიცბიერის მიართვა ბანგი
და გადაუშვა
სიმართლე კისრით.
შემოხვდა გზაში
ბრძოლები მალი
და როცა სისხლმა მიიღო აზრი
მან საომარი აიღო ხმალი
და დაიკიდა ხანჯალი ბასრი.
არც ძალადობას უკრთება იგი
და სანატრელი მისთვის ბადეა
სადაც ცბიერი არსებობს ხრიკი
და ერთა ლიგის
დიპლომატია.
და სულს ასეთი ფერით
ნაქარგავს
თუმც გაცვეთილი,
ხმელი ნერგია,
ჯერ საბოლოოდ
არ დაუკარგავს
ბოროტი გრძნობა
და ენერგია.

ლონდონი სძულს. არა აქვს გრძნობა
როგორც სიქაბუკეში.
კატასტროფა, კატასტროფა
და არსაით ნუგეში.
იგი ფიქრობს: „მოსკოვიდან
მწარე წვიმა მასველებს
აი ცნობა, გულო ჩემო,
შენ რომ არ მოგასვენებს“

ამერიკისა
იმგვარ სცემს გული
რომ არ დაიწყებს ძველებურ რომანსს:
გამომიგზავნე, ევროპა, ფული,
ნუ დაიზარებ ქვეყნისთვის შრომას.

ცოტა კი უნდა გქონდეს ნამუსი,
პატივის ცემაც სხვისადმი ცოტა
რომ არ ჩაიცვა
ტანისამოსი,
ასი წლის წინად
რომ იყო მოდა.
ახლა არ გშვენის მარადის [illegible]
და მაგიდაზე დაიდაყვებ
d'instiction-ი რომელიც მხოლოდ
დაბადებას და აღზრდას ემყარება
ყოველ საღამოს
მოხუცი ქალი
ალბად სდგას სენის ნაპირებში [illegible]
[illegible] ლილისფერი დახუჭა თვალები
და აელვარდა
ალების ქიქით.
არის პატარა, სულმთლად პატარა,
და მთლად შავებით არის მოსილი,
ვინ იცის ბედმა სად არ ატარა,
სიდან მოსული?
ეხლა არავის არ უცქერის იგი,
თითქო ვერ ხედავს
ვერავის გზაზე,
თითქო არც ხმა აქვს, არც გული უძგერს
ან ეშინია
და ან ვერ ბედავს.
პირჯვარს არ იწერს მონმარტრის კარზედ
არც თავდახრილი
სდგას გარინდებით,
ვერაფერს ხედავს იმ ფიქრის გარდა
რაც დაიბურა
წლების ბინდებით.
სჩანს, არ ასვენებს რაღაცა აზრი,
რაღაცა მწარე
და საშინელი
წარმოდგენისა მახვილი ბასრი
ცივი და ძნელი.
სჩანს, რაღაც ღრმა და განუკურნელი
გულს მწუხარება
ღრღნის დაფარული
მისთვის არავინ არის მკურნალი.

სახე ნაოჭით
გადაბარული,
სჩანს არავისგან ნუგეშს არ ეძებს
და ვერავისიც
რამე ნუგეში,
მწუხარებაში განცდებს ასკვებს,
ვერ გადაიყვანს
სიმსუბუქეში.
სჩანს არც სიცოცხლე მიაჩნის არად
თუმცა ვინ იცის
სიცოცხლე მისი?
ომში მოკლული შვილების ხსოვნამ
გაანადგურა
მთელი ხალისი.

ოპერიდან გამოვიდა გვიან,
ყველა ნახა და ვერავინ ნახა
კლუბის წევრი ეხლა აღარ ჰქვიან
თუ წაშლილა ნაცნობების სახე?
ყველგან იყო, სასახლეშიც იყო
მთავარ ქუჩით გაიარა ნელა.
ზედ კარებზე მიყრილია თიხა;
ამომწყდარა, გაიფიქრა, ყველა.
გამობრუნდა კვლავ იმავე ქუჩით
თეატრიდან მასსა მოდის ტალღით
და დარწმუნდა, ხეივნების რუჯით
რომ აქ მართლა ამომწყდარა ხალხი.
უცებ ქალის გაახსენდა ბინა:
ეტლი! ჩქარა! ნიავია ქარის!
ცოცხალია კურტიზანი წინა,
მაშ სიცოცხლეც ეფინება პარიზს.

კვლავ მას უცქერენ გულცივად
ქუჩის თვალები დიდრონი,
აქედან, თითქმის ლუვრამდე
გაწვდილან საკანდიტრონი.
დადგება. გარს იცქირება
და ესმის გაუბედავი
ბავში რომ შეეკითხება
—ძია, ვის ეძებ ნეტავი?

მან იცის—ვის ეძებს?
გზაზე ღვარებია
ქუჩას პაციფიზმი
გადაფარებია,
იმის ცრემლების ღვრას
ინდივიდუალურს
თითქო არასოდეს
მზე არ ყვარებია.
ეზოში აპობენ შეშას,
ქარი უმატებს ხვნეშას,
ჰყვირის მეძველე სველი:
„ტანისამოსი ძველი".
ქუჩა უდაბნოს აგავს
ხვეტს ტალახსა და ნაგავს
მეეზოვეთა ცოცხი.
ასეთი სიცოცხლე,
სიცოცხლეა განა?
გათენებიდან თანაც
მონოტონური დამა
იღებს და იღებს გამმას
მოჰკლა, წაიღო ტვინი,
თითქო მისი სჭირს ჟინი.
რა საშინელი დღეა,
რა საშინელი სპლინი.

როცა გარშემო სისხლის მდინარე
რწყავს ნიადაგებს
პაციფისტი სდგას გულხელდაკრეფით
ასე ქადაგებს:
მიეცეს ფუტკარს თავშესაფარი,
და ქარიშხალსაც
მშვიდი სამყოფი,
ნუ მოაკლდება ყვავილებს ცვარი
და ლალ ფრინველებს
მწიფე ნაყოფი,
რომ კიდით კიდე გადმოეფინოს
ბედნიერების
და შვების ბადე.
ყოველ ფოთოლში, ყოველ ბალახში,
პაციფისტური სული დაჰბადეს.

ჟენევის პირად მდგარო ტირიფო,
გარს რომ გეხვევა
ტალღათა ქაფი,
ორი-ლა ფესვი ძლივასა გიჭერს
ძლივსღა გიმაგრებს
ეს ორი ძაფი.
როს ნიაღვარი დაიქუხებდა
გეგონებოდა:
მოვკვდი, მწარეა!
მაგრამ გრიგალი გადაივლიდა
შენ კი რჩებოდი,
საოცარია!
ეხლა ზეფირსაც კი ვერ გაუძლებ
თუმცა ქარიშხალს
წინად გაუძელ.
მოსწყდა ფესვები, მდინარეს გაჰყვა
დრო უსასოო
და უსაფუძვლო.

ქუხილო, გელით!
შენთან ვიბრძოლებდნენ
გამოექანე,
ზვირთი დასძარიძმიე
გვახსოვს: დილით მზე
ამოდიოდა.
მკვდარი მზე. შენ კი
ამოასწორე!

აუჩქარებლად, დინჯად
დრო-და-დრო
ისმის ბუტბუტი გაძრცვნილი ქადრის—
მშვიდობით, იტალია, მშვიდობით.

მშვიდობით, ინგლისო, მშვიდობით!
ცივა, ჰქრის და ტალახია გზაზე
მიფრინავენ წეროები ცაზე,
მშვიდობით, პარიჟო, მშვიდობით!

ქარმა დაჰქროლა, ხე დაარხია
ისევ ფოთლები და ტალახია—
მშვიდობით, ამერიკა, მშვიდობით!

„ცაზე მიდიან წეროები,
მწკრივადა, ჯარის-ჯარადა“.

როგორც სამკუთხი შარადა
სამს კიდევ სამი მოება
მშვიდობით, მშვიდობით
შემოდგომის წეროებო!

აჰ, შორს გაისმის
ფოთლების ვალსი,
კაფეში:
ჰაი და ჰოი-რია,
ვილაც გადავარდა.
რკალები წყალზე,
რკალები წყალზე,
რკალები წყალზე
ამოირია!

როცა ანტანტა შეუდგა სამზარეულოს
საღამო იყო
ჩუმი და სადა,
მათი სტუმარი
გასცქეროდა სამხრეთს
და უჩვეულოდ
ძალავდა მადა.
როს გაათავა
ულუფა თავის
სხვების ულუფას
გაუსვა ხელი.
თვალები მისი
ცქერაა სვავის
სულ გადაყლაპა
და კიდევ ელის.
ანტანტამ ქვაბებს
მოხადა ქაფი,
წვნიან ჰურჭლებით
აივსო ველი,
სტუმარმა თავის
შეხრუპა ქვაბი
ეხლა ანტანტის
ქვაბთ მიჰყო ხელი.
გაოცებული
იდგა ანტანტა:
ეს ბუმბერაზი—

ვინ მოერეკა?
მაგრამ სცდებოდა
მიუტევებლად
სტუმარმა მან სთქვა:
ვარ—ამერიკა!

პაციფიზმს აქვს თავის პრესა
მარა რა?
საიდუმლო მასში არის არა, რა,
ბარაბანი მისი არ დამშვიდდება,
მწარე ცემით ერთხელ გაიბზარა-რა.
მისთვის მიწას ჯერ სული არ ჰქონია
მისთვის საბჭოც მწარე გასთვლნია
გაიგონეთ, მათ სიწრფელეს (ხა, ხა, ხა!)
ვითომ ალერსობს
ცეცხლი და ბგერია.
ძალუძთ ხმათა სიმართლემდე ასვლა?
არა სხვაგვარ ჰქუხს მსოფლიო ორკესტრი
სხვაგვარია დირიჟორი—სატანა!

ევროპა, გახსოვს
რომ გარიგებდენ:
შენ მწუხარებას არ მისცე თავი.
გზაში შეგხვდება
მერანი ორი—
ერთი თეთრი და მეორე შავი.
თუ მოახერხებ
თეთრზე შეჯდომა
არ შეგეშინდეს მისი კისრულის,
ის ფეხით კლდეებს
გადაექდობა
შენ—ნათელ მხარეს გადაგისროლის.
მაგრამ თუ შავზე
მოხვდი შეცდომით—
საამსოფლიოდ არ ევარგები
მწარედ ინანებ
მასზე შეჯდომით,
სადმე წყვდიადში გადიკარგები,
რომ დაიღუპე
ქვეყანამ იცის
და არავისზე გაბედო ძვირი.
შენ აირჩიე

შავი—და ისიც
რა მერანი—არადემ... ვიცი

ევროპა, როგორ არ იცი?
მიდის ეს მწარე ზამთარი—
ღამის რაინდი—ჰოტია,
მგელს ღამე უყვარს ავდარი.
მივაგნებთ იმათ ბუნაგებს,
ზაფხული ხალებს დააგებს,
ეცოდე: გრიყვის მონაგებს
ისევ ჰკვიანი წაავებს.

გულს ნუ მოიყვან, ჩან-კაი-ში,
გულს ნუ მოიყვან,
დალიე ქვეყნის შესანდობარი,
ფრონტი მოირღვევა,
პირველს საშინლად
დასწვა მეორემ სხვა გვერდები.
გულს ნუ მოიყვან, ქვეითებო, თერეშ
ბოდრე დაბერდები!

მათ ბევრი ჰყავთ ხელოვანნი
განა მარტო როდენი?
მათ ახარებსთ სულიწმინდა
და მადონნას ღიმილი
ამბობს: მხოლოდ გრძნობა მინდა
და მზე მცირეოდენი.
ცოტა—ქარის ოდენი.
ცოტა—ნეკის ოდენი!

ენაზე აკრავს ხალხი, ნაცრაბ.
დღისით შეხედავ, თითქო ცალია
სხვა არ გეგონოსთ: ერთი ლიგა
და საიქიოს კომპენსაცია.
ხან რომ შეხედო, ასე გგონია,
მოსკოვი მასთან მონაგონია,
უსათუოდ დემოსფენია,
უსათუოდ ციცერონია.
მადლობა ბედს რომ არა ვართ მათი
ბუკი, ნაღარა, ბჭობა, კამათი,
ჩვენ მიგვიზიდავს მომავლისაკენ
სულ სხვა მიზანი და ანდამატი.

იქ მათი ცხოვრება
არაფერსა ჰგავს,
პარიჟი—აბსენტში იღუპავს თავს,
პარიჟი—ითვლის მთვარეებს ცაზე—
ის ერთი მთვარე
მეტია ასზე!
და მთებიც ქანაობს,
რა უნდათ სახლებს?
პარიჟი იგერებს
პოეტებს და ძაღლებს;
პარიჟი სულ მალე მოიკლავს თავს.
„გენია“ ლვინოში
თავს იკლავს, სხვასაც ჰკლავს.

ეხლაც ბევრი სწერს ფერდზე
გადაყვავებულ ტყემლებს
უუნებობის მკერდზე
რომ გადაღვრიდა ცრემლებს.
თითქო მის ახლო ძევდეს
ვადატეხილი დაშნა
და ცისარტყელა სევდის
იმ თაიგულთან დაშრა.

იმ ერთა ლიგას მოხსნეს კარები,
გადახურული რკინის ყავრებით,
გიორგობისთვის წვიმებით სველი
სადღაც მიაგდეს კარები ძველი
გაბრაზებითა და გაჯავრებით.
აბა, ახალი! მაგრამ ახალის
დაკიდებისთვის კამათი იწყეს,
ისიც იმ ლობეს გადაახალეს
ისიც მიაგდეს და მიივიწყეს.
ერთა მშვიდობა იქნება როდის?
რაკი უკარო შეიქნა სახლი,
მასში თამამად შიდის და შოდის
ყოველი ძაღლი და მამაძაღლი.

ქსენმიც ამბობდა: „ვარსკვლავთა ზევით
არისო მხარე
სამოთხისებური!
თავბრუდამხვევი როგორ [illegible]!

როგორც სიზმარი.
ყველა ჩვენგანი იყოო როსმე
იმ საიდუმლო უცხო მხარეში
და რომ არ გვტოვებს მის მოგონებანი
მიტომ ვდნებითო სიმწუხარეში
მაგრამ როგორც კი გავცილდებითო
ხილული ქვეყნის იდუმალობას,
გავა, გაჰქრება ეს მწუხარება
და მოგონების უსახო გრძნობა.
სული ჰპოებსო სულთან სიყვარულს
და მეგობრობას
ტკბილ ცრემლთა ფრქვევით
არ დაერიდოთ არც ომში სიკვდილს,
სამოთხე გელისთ ვარსკვლავებს ზევით
ამგვარად ქსენძმა ვარსკვლავთა მხარეს
ზევით და ქვევით დიდხანს უარა.
ქსენძი:
რაცა ვთქვი ხომ მართალია?
მასსა:
ო, გველო! ო, მატყუარა!

მიწას გული აქვს
მურივით შავი
მაგრამ მუდმივი
საწვავით ცხელი
დაატრიალე შავქვაში მკლავი
იმ გულთან უნდა მივიდეს ხელი.
აჰ, გული, გული!
რონოდებს მიაქვს
მატარებელი მიჰქრის,
მიჰკივის
კვამლი ეხვევა ბუჩქებს და ნიავს
და კვამლში სხივის ფერფლები ლღვივის.
მიაქვთ შავი ქვა
გემებს შავ ზღვაზე
გრიგალში, ქარში,
ღამეა კრული,
გემიდან გემზე, სირენას ხმაზე
ევროპის ნისლში მისცურავს გული,
იქ მრავალია
მოჩაგრული, მონა,
ულქაურ გულსაც

დახედა დრომა.
გულს გული იცნობს და ლონეს ლონე;
რომ ქვეყნის მეფედ გახდეს შრომა?

თეთრი იძახის: ჰოო, რუსეთი!
რა მის ფასი?
მკვიდრს კი არ ახსოვს მასხარუზბეტი,
სწამს მხოლოდ კლასი.
გეგონებოდათ, რომ ესაა სინანდ[illegible]
ტრიბუნა ბრძოლის[illegible]
მთვარის ნატეხი, ბოლიდი[illegible]
აეროლიტი.
ეხლაც კი თითქო აქ იმეორება
მკვეთრი ხმა ისმის:
გათამამება, ძირს, ინგლისის
იმპერიალიზმის.

ევროპაში
რომ მუშა და ვაჭარი
მიდიოდნენ
შეთანხმებული ქუჩით?
ერთი გმირი
და მეორე ლაჩარი
ერთი დახლით
და მეორე ჩაქუჩით?
მუდამ არის
ერთის დღესასწაული
სიხარულის
სადაც არის პკურება.
მეორესთვის
შვება და სამკაული
არის მხოლოდ
სხვების უბედურება.
ამბობს: ეხლა
აღელვებულ საბჭოებს
რა დააცხრობს! ხედავს
კაცი ვიზრდები
ყველაფერი
თავის რიგზე იქნება
ვიდრე ჩემთან
სდგანან პაციფისტები!

მთებს გახედავ: სიზმარია,
და სიზმარიც მწარეა.
ალპებით და გლეტჩერებით
მორწყინავს შვეიცარია.
[illegible], სხვათა შორის,
საუბარი ორის.
ზაფხულის დამდეგია
აყვავილდა მთაბარი.
[illegible]იგაც გამოსადეგია
თუ გინდა სთქვა ზღაპარი.
მაგრამ რა დროს ზღაპარია
ან რა გვეტახტება,
[illegible]წი რაგინდ მაღლა იდგეს
[illegible]ერაფერს ვერ გახდება.
ჩვენი მღვდელიც მაჯერებდა:
[illegible]იგა ღმერთის ლანდია,
ერთი შუქიც იმ [illegible]სა
ჩემს გულში არ ანთია.
[illegible]-არ ანთია! უკმარობის
[illegible]კი ღვივდება საკირე
[illegible]მე ხომ ჩვენი აზნაურის
ვიყავ მოჯამაგირე.
სთქვი, რამდენჯერ მომუშავე
[illegible]სიტყვით გამონაკრეფით:
[illegible]შენც ბატონი, მეც ბატონი
[illegible]ვიყოთ გულხელ-დაკრეფით.
მოჯამაგირობის ვადა
[illegible]აგრე როდი თავდება
[illegible]აგრე დრომაც მოაწია
[illegible]ყანაც ათავთავდება!
[illegible] გაგიშვებს სიკვდილამდე
[illegible]ხვეწნას რა მოუცია —
თუ სიკვდილმა თავის დროზე
[illegible]თვითონ მას არ უწია.
[illegible]თქვათ — ავად ხარ მეტის[illegible]
[illegible]მხშინ რას შვები
[illegible]ქვეთ მიწა გიდარაჯებს
[illegible]ოქით ექიმბაშები.
[illegible]იმეორებს ყოველ წამით
სოფელი და ქალაქი
[illegible]რომ ჩვენ თავზე თვის ხელისა

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული

სწავლობს ყველა დალაქი.
— რა ტვირთები არ ავზიდე
რა ღამე არ ვათიე,
მაგრამ მისგან დახმარება
ძველი ბაიათია.
— ჩვენს სიცოცხლეს სამუდამოთ
ისევ იგი განაგებს
ჩვენი შეურაცხყოფისთვის
არსად პასუხს არ აგებს.
— მაშინ ვიღას უშველიდა
მათი გადამტერება
ჩვენთვის—მხოლოდ უბედობა,
მათთვის—ბედნიერება.
— არ შეგვფერის: მათ მამობა
და ჩვენ კიდევ—შვილობა
არასდროს არ მოხერხდება
ჩვენი სიამტკბილობა.
— მთლად ჩამოვხმი. მარა რავქნა,
რა მაქვს, რა გამაჩნია.
მემამულეს გატაცება
ლოყებზედაც აჩნია.
— არავითარ შემთხვევაში
არც ხსნა, არც შეღავათი
ჩვენს მინდვრებზე ლურწამია
სტვირს კი უკრავს თავადი.
— სწავლობს, მაგრამ გვიან არის
ბედს დალად ზედ დაუკრავს
ვინც სიბერის ხანში სწავლობს
საიქიოს დაუკრავს.
— გაზაფხულმაც მოაწია
საქმე არის საჩვენო
უნდა თესლი გამონახო
უნდა მიწაც აჩვენო.
მიაბრუნე, მოაბრუნე
გვერდზე გადაუტანე,
ქვას რომ შემოეჯახება
მოპირული გუთანი.
გუთნით რაა? იარაღი
რომ არ არის—ახია
სადაც ბალი არ არსებობს
ბუჩქის ძირიც ბალია.

— ეს ბალი ჩვენ მლევიყვანეთ
ეს გზა, ეს შარგევანი,
მას კი ჩვენთვის ენანება
ყურძნის ერთი მტევანი.
— გადახედე შემოდგომით
კომშებსა და ბროწეულს,
ყოველივეს ჩვენის ხელით
ჩვენი შრომით მოწეულს.
— ამ ბაღში რაც იპოვება
მემამულის ხვედრია
სხვა ვინა ხარ, საიდან ხარ,
გასწი, გადაეთრიე.
შენ რას ყბედობ ამ ვაშლების
ამ ხეხილის მაგიერ
იგი ბალმა მოიყვანა,
არა მოჯამაგირემ.
— გულუბრყვილო რომელია
თუ რომ სტუმრად ეწვია
საჩუქარი მებაღისა
მხოლოდ მკვახე ნესვია.
— იფნის ჯოხს გამოიჭრი
მაგარ კომბალს გაითლი,
ჯოგი თუ არ დააფრთხე,
ისე როგორ დაითვლი?
სიცივეში ჯოგისა
მოვლა ძლივს გეხერხება,
ზოგი სეტყვით ისპობა
ზოგიც გადიჩეხება
ზოგი მგელმა წაიღო
ზოგმა სული დალია
ყველა მოჯამაგირის
უგნურების ბრალია?
ნახირს როცა მირეკავს
და არის ხმაურობა
ერთი რამ აქვს უფასო:
ფირით მოგზაურობა.
— ყველაფერი კერძოსია,
ვისი კიდევ? რა ვიცი
საძოვარი ჩვენ არა გვაქვს
არც სადგური თავისი
— ამნაირი გაწამებით

სიცოცხლეც კი არ გინდა
რომ დაბერდა მემამულე
ქოფაკივით ალრინდა.
— კნეინა კი ვითომ გულით
სპეტაკი და ჩუმია
ისე დატკბა თითქო ლბილზე
ლბილი აბრეშუმია
— ეხლა შარსაც რომ მოგდებენ:
ხუმრობა არ გარგია —
ყველში ცხვარის მატყლს რა უნდა
თუ მეცხვარე კარგია?
— გათენდება. უეცრად
თავზე წამოგადგება
და დაგიწყებს გინებას
რაც ენაზე ადგება.
— გაიღიმებს, მარა რა?
გატენილი თოფია.
მეგობრობას იმისას
ისევ მტრობა სჯობია.
— ერთ ტკბილ სიტყვას გაღირსებს:
იყო და გაიარა.
ზამთრის მზეს დავუჯერებ
მაგის სიტყვებს კი არა.
— აამაყებს უზომოდ
ან შეძლება ან გვარი
არის ყოველ სოფელში
თითო მაინც ამგვარი.
— ასეთია დღეს მხარე,
უფლებაა ძლიერის,
უმეტესად მაძლარის,
არასოდეს მშიერის.
— რა მშვიდობა არ დამკვიდრდეს
და მონობის მიგნება
მაინც ეს წესწყობილება
დანგრეული იქნება.
— ეს მინდვრები მოიარე
რომელ კაცს არ შეშურდეს
ღვინო არა, პური არა,
წყალი რამდენიც გსურდეს.
— შენ დამშვიდდი, ამბავი
ძველთა ძველის ძველია

ერთა ლიგაც მაგათი
მუდმივი მფარველია.
მაგრამ იცი ამგვარი
რამე ამ ჩვენს მხარეში
ასი ნიაღვარი რომ
ხვდება ერთ მდინარეში?
თოფები და ფარები
ვადა რაკი დადგება
ასი წლით ნატარები
ერთ დღეს გამოგადგება.
მაშინა სთქვი თუ მტერი
დარჩეს გაურიყავი
მალე განადგურდება,
შენ გულმაგრად იყავი:
გადივარცხნე ქოჩორი
ისე როგორც წესია,
დამშეული ჩოჩორიც
ცხენზე უსწრაფესია.
მალე იგრძნობს ბატონი
რომ ხუმრობა ეყოფა,
მეხად რომ დაეცემა
თავზე ჩვენი გლეხობა“.
ალპებში და გლეტჩერებში
ბრწყინავს შვეიცარია.
მთებს გახედავ: სიზმარია,
და სიზმარიც მწარეა.
მოჰქროდა ქარი სუსხიანი
გიორგობისთვის.
ვრცელ ტრანშეებზე დასცქეროდა
ვრცელი სერები,
სანთლის ღერებად ჩარიგებულ
ოქროობისთვის
სალამურებად სისინებდნენ
ჩალის ღერები.
გარეულ იხვზე მეოცნებე
და სულწასული
სდუმდა ბათურა დასერილი
ჩალის ფერებით
ყვითელ პარკებში აბრეშუმად
ცაზე ასული

სულ სისინებდნენ, სისინებდნენ
ჩალის ღერები.
მზის ჩაგორებას ფერი ედო
უცხო სურნელის
ჰილოფის ქუდით იყო ველი
და ნამქერები
როგორც თითები მომაკვდავის
განუკურნელის
ნერვიულობდნენ ჩამომხმარი
ჩალის ღერები.
გაყვითლებული ჯარისკაცის
ჰკვდებოდა გრძნობა
ის დაჰრილია. რა ამაოდ
მას ეფერები.
აგონდებოდა მას ქარხანა,
დედა, ბავშობა...
და სისინებდნენ, სისინებდნენ
ჩალის ღერები.

ბრწყინავს, მთებო,
ცეცხლისფერი დილა
თვლების ღვარით
მოილვარა ზვარი,
მიწას ორთქლავს,
იმნაირად თბილა.
მინდვრებიდან
აიზიდა ცვარი.
სულ მცირე რამ,
სულ იოტის გვარი.
გაშუქება
დედამიწას ყოფნის
დააბრუნე
ნიჩაბი და ბარი:—
მიწის თხრაში
მთიელს ვერვინ სჯობნის.
საჭიროა
საძორკვლისთვის სილა
თუ გზა უნდათ
გაიყვანონ: არი!
ვაზის ჩაყრა
ხეხილების ცხრილვა

არხების და
გვირაბების ღვარი;
ჩაციფიზმის
სამარისთვის ბარი—
საკითხია
არყოფნის და ყოფნის,
დაუნდობლად
მოდის მთელი ჯარი,
მიწის თხრაში
მთიელს ვერვინ ჯობნის.
არქეოლოგს
ხელთ მიუცრით წყვილი
ბიზანტიის
დროინდელი მკვდარი
მან ფულებზე
წაიკითხა შლილი
ათასი მზე
და ათასი ქარი.
სთქვა: მესმისო
ვერცხლის ფერი ზარი
მორეულზე
მორეული ჩობნის,
დროთა სვლაში
თუ ის არის მყარი—
მიწის თხრაში
მთიელს ვერვინ ჯობნის.
ჩაციფიზმის
სამარისთვის ბარი
საკითხია
არყოფნის და ყოფნის
ჩვენ კი ვამბობთ
მჯობნის მჯობნი არის
მიწის თხრაში
მთიელს ვერვინ ჯობნის!

ხედავთ, რაგვარად შეამკულა
რადიომ სივრცე.
მაგრამ იქ, პარიზს,
ნიუ-იორკს,
ლონდონსა და ვენას,
იმპერიალისტურ
ხმაჩახლეჩილ რადიო სმენას

სავსეს მუდმივი
შანტანებით და ექსცესებით,
რადიო-პოეზია
მასას ათრობს
ასეთი ლექსებით:
მუსსოლინი, მუსსოლინი!
ერთა ლიგის ყოველ დღეში
ჩვენ ვსმაურობთ, როგორც ტყეში,
გზა გვიჩვენეთ, მუსოლინი.
აქ კი...
ლაპარაკობს ტფილისი.
ლაპარაკობს ტფილისი.
პოეტი მასსა, მშრომელ მასსის
იგრძნობს რა ხანას
ამ ადგილიდან რადიოთი
ამცნობს ქვეყანას,
რომ მასთან მიაქვს
მღელვარე გული,
შრომა, ლექსები და სიხარული.

გრიგალი მოჰქრის
სავსე ზმანებით
ჯერ ისევ ისე
ჩუმი, მალული
რომ უეცარი
აღფრთოვანებით
გზა გადიაროს
შემორკალული.

კიდევ რამდენს.
კიდევ რამდენს
იტყვის ჟამთა
გაქანება
კიდევ რამდენ ეპოქამდე
მიდის ჩვენი ცეცხლის ხანა
ჩვენი სული ახალგაზრდა,
ჩვენი გადაქაქანება
შესახვედრათ ნაპირს გასცდა
და ბრძოლამდე მიატანა.

ასწი ტეხნიკა! აქ პოეზია
უფრო მძლავრია
ის ბუნებაზე უტკბოესია
და მშვენიერი!
მუსიკა დაზგის და მანქანების
თანამგზავრია,
მუსიკა შრომის და გაქანების
და შენმიერი
რკინის სიმღერა არის სიმღერა
თუა სიმღერა,
რკინის მიმღერა არის სიმღერა
თუა ცხოვრება.
ასწი ტეხნიკა, რამსიმძიმეა!
გასწიოს გემმაც,
სხვაგვარ პრობლემად აქცევს ქიმია
ომის პრობლემას.

როგორ არ გახსოვს ბავში
ალტაცებაში მყოფი?
ეხლაც ისაა, მაგრამ
უფრო დიდი და ავი.
ნალდმა შესცვალა თოფში
მისი საბავშო თოფი,
დიდმა შესცვალა ქარმა
მყუდრო ნიავთა ნავი.
იქცა მშვიდობის წამი
შურისძიების წამად,
მუხლი პატარა ბავშის
ეხლა მგლისაა მუხლი!
წინად რომ ჰქონდა გული
ამ გარდატეხის ჟამზე—
იგი ფოლადათ იქცა
და თავს არავის უხრის.

ჩვენ არა ერთი
ვიპოვეთ კიდევ
ცხოვრების კიდე!
ჩვენ ქარხნის ბოლი
გვიყვარს ქალაქთა—
არა სიმშვიდე!

ბრძოლას შრომისთვის
კლასიურ ბრძოლას
რა დააწყნარებს?

ის ეძებს გზებს რომ
თავისუფალი
მიაწყდეს კარებს.

მხოლოდ ბრძოლაზე
გვესაუბრება
ქურათა გროვა
უფლება მისთვის
უმაგალითო
მოვა, დრო მოვა.

ყოფილა დიდი
უსამართლობა
გამათხოვრება.
მხოლოდ ბრძოლაში
მთელი ცხოვრება
არის ცხოვრება!

ბანკირებო, მასის ოფლი
თქვენვე ცრემლებს დაგადენს
ხალხი აღსდგა და ქუხილით
იკრიბება მაკადენსს.
უსამართლო ბანკირებო,
მასას ვერ გადურჩები.
მთავარ გზაზე შეეტაკნენ
მექარხნე და მუშები.
შეეცოდათ! არ სწყვიტეს
სიკვდილით და საკანით.
გულწასული ბანკირები
ზევით რბოდენ ქაქანით.
შიმშილისგან მოკლულებმა
საღამომდე იარეს
სახლებში კი თავის ცოლებს
დარდი გაუზიარეს
შემდეგ მთავარ პროსპექტებზე
იდგნენ როგორც ჩრდილები
მოლუშულნი, წელში მაგრად
ქილეტ-მოჭერილები.

1927. VI. ვენა.

ბარიკადებზე!
დაიწყო ბრძოლა!
ცეცხლად და ალხად
საყოველთაო გაფიცვათ ზოლი
მოვარდა ტალღათ.
მასსიურია გზებზე ომები
სისხლით, ცხედრებით,
გააფთრებითა და მონდომებით
და ამხედრებით
ის რაც სამუდამო ხსოვნად დარჩება —
ცეცხლის ხაზია,
დღესასწაულობ კვლავ გამარჯვებას
ბურჟუაზია.

5. VIII.

ნიუ-ბეტფორდის ფეიქართ მხარე
იწყებს მხილებას,
იგი აყენებს მთელ რიგ მწუხარე
მოთხოვნილებას.
მრავალი მუშა წითელი დროშით
ქუხს ენა მჭევრი
მრავალი მიყავთ საპატიმროში.
დახოცეს ბევრი.

6. VIII.

საქსოვ ფაბრიკის მუშათ გაფიცვა
მიდის, გრძელდება,
უფრო მრავალზე მრავალი რიცხვი
ამეტყველდება.
ბომბეაში კი
აამუშავეს მექარხნეებმა
თვით მანქანები:
გაჩნდენ მუშები, დაიწყეს შებმა
მათ დაქალდნებით.
მანქანებისა შესძრეს რიგები
გულს მიაყურეს,
შეაწყვეტინეს და ფაბრიკები
ისევ დახურეს.

8. VIII.

ბომბეა.
გაფიცულების დიდი მიტინგი.

მეასე დღეა?
ქარხნის პატრონთა მწუხარე დინგი
მათთვის საფრთხეა.
მიტინგმა თმენის ჯაჭვი გასწყვიტა,
ჰქუხს კლასის გრძნობა
ისევე ბრძოლა მან გადასწყვიტა,
და არ დათმობა.

8. VIII.

ინდოელების იყო მიტინგი.
იქ განაცხადეს—
ჩვენთვის მრავალი დიდი ხიფათი
ამზადებს ბადეს.
და ინდოეთის, სულ მოკლე ხანში,
მრავალი ტომი
იქნებ სულ მალე იქნეს რევანში
მსოფლიო ომის.
მრავალი ღელვის იქნება ტემპი
ქვეყნის უფლება,
სანამ ინდოეთს არ მიეცემა
თავისუფლება.
პროტესტები და მუქარა ისმის:
ვერ შევეთვისეთ!
უნდა დაიმსხვრეს იმპერიალიზმი
ბრიტანეთისა.
და ეს სჭირდება თვით ინგლისის ერს
მის გულს, მის გრძნობას
სიმშვიდის საკითხს.
ინგლისს, ევროპას.

ი ნ გ ლ ი ს შ ი.

რედაკტორი გრეჲ იძლევა რჩევას:
საბჭოთა კავშირს
თუ ავუტეხთ ომს, ჯარის შერჩევას
შევუდგეთ თავშივე!
მექანიკური ჩვენი არმია,
როგორც შპალერით
უნდა შეივსოს კიდევ ფერადი
კავალერიით.
მზადება მტკიცე, ცივი, ველური
ადამიანის
ავდრის დინება ისევ გველური
და შხამიანი.
ჩემბერლენი იქ, ჩემბერლენი აქ
მარადის ხარბი
და სისხლიანი ხელები მიაქვს,
არ ეხვრის წარბი.
გველივით ჩუმი ხაფანგებს აწყობს
სდუმს, ეპარება.
ასაფეთქებელ მასალებს აწყობს
ჩრდილს ეფარება
ხან აქ და ხან იქ. ზევით და ქვევით
მარჯვნით და მარცხნით
თესავს გათიშვებს სისხლით და რღვევით
ნგრევით და მარცხით.
სატანიურად მოქნილ თვის ბრჭყალებს
უეცრად ასობს,
კოლონიების ველს და მწვერვალებს
უვლის, ჯამბაზობს.
სისხლით დაცლილი ეცემა მსხვერპლი
და მწარედ კვნესის
ზარბაზნებისგან შექმნილი ფერფლი
ოხვრა განგესის.
ფიქრი მღელვარე ინდოეთისა
ილვიძებს მონა,
ძვლებით ქვეყანა რომ მოითესა.
მან მოიგონა.
მან გაიღვიძა დიდი ხნის ძილით
და იმუქრება
ის სუნთქავს ცეცხლით,
ცეცხლის სახმილი
თვალთ არ უქრება.
ღრინავს ჩემბერლენი,
აქრობს და ანთებს,
ანთებს და აქრობს.
თუ ერთგან აქრობს
ცეცხლოვან ლანდებს
ასი სხვა მაგრობს.
აჰ, ჩემბერლენმა დაჰკარგა გონი
ანთებს, წვავს, დაგავს.
მან ზარბაზნების ამართა ფონი
გაათრებულს ჰგავს.

მაგრამ, გვგონია, იქნას ხანმოკლე
ვით საპნის ქაფი,
სახელგანთქმული მისი მონოკლი
და ბრგე ნიკაპი.
ჩემბერლენმა სთქვა: „ლიტვა ცხოველობს
პოლონეთის თითქო
„საწყალ“ ლიტვაზე სურდეს თავდასხმა.
სად... როდის ითქვა?
რაკი ასეა, რა კი მთლად მშვიდად
ასე დარწმუნდეს,
სჯობს გავამართლოთ „მშვიდობიანი
ფილდმარშალის“.

შეხედეთ, ლიტვა! ცხაურ ბადეში
გაბმული ერი.
მას აგონებენ დღის სიცხადეში:
მოთვინიერდი!
შენ კოლონიად ყოფნა შეგფერის.
გაბმულსარ? კარგი!
რაა უფლება პატარა ერის?
ზედმეტი ბარგი!
შენ ერთა ლიგას დაუგდე ყური
შენ ნუ გგონია
რომ იგი არის გიდრა, ველური
კაკაფონია!
შენ არ გეგონოს რომ იგი არის
მარტოდენ სიტყვა
ცენტრი ომის და მომწყობი ომების...
არასდროს, ლიტვა.

ო, ლიტვა, ლიტვა! ამაოდ მტრისგან
მოელი შველას,
მედგრად, ხმამაღლა
შენს გამოუცდელ გულწრფელობისგან
ის ხარობს ბნელად.

მაგრამ ჰა, ლიტვა ალაპარაკდა
მედგრად, ხმამაღლა.
თხოვნა და ვედრება, ხვედრი ბარბაროსთა
შესწყვიტა. ახლა
საზღვრებთან ჯარებს გროვებს; ლიტვეთი
ჰქმნის ხალხის ფესვებს.
დაუყონებლივ ჰქმნის პოლონეთიც
საალყო წესებს
რათა ფარულად ჯარები დასძრას
ლიტვის საზღვართან.
ჩამოაფარა თვის ხახეს საზარს
მანევრის (?) ფარდა.
უცებ მანევრებს სწყვეტს მოულოდნელი
ვით ზღვების ღვარი.
გარნიზონებში აბჯარასხმული
ბრუნდება ჯარი

ბერლინი ელჩით პოლონეთისა ეუბნება
აფრთხილებს რათა
არ იქნას ომის შესაძლებლობა
ლიტვის საზღვართან.

კარგს არასოდეს არ იტყვის, ცუდი კი
„იქნეს რევანში
წავალ კოვნოში — ამბობს პილსუდსკი
სულ მოკლე ხანში“.

ო, ლიტვა ცამდე არის მართალი,
მაგრამ მძლეველი
არის კანონად მთავარსარდლის
ტყვიისმფრქვეველი.

პოლონეთის გზის ვარდი ფერი
სისხლის ფერია,
იგი მოქადე და დაქენილი
მაუზერია.

ი ნ გ ლ ი ს ი დ ა შ ე ე რ თ. შ ტ ა ტ ე ბ ი.

აქ კი ინგლისი
და ამერიკა —
ორი ქვეყანა
ორი გიგანტი
ახლო მეგობრად
და მოერეკა
ყალხზე ამღგარი
ქვეყნისთვის ლანდი.
ვერ მოახერხეს მათ მოერიგებინათ
თავისი სრულიად მათ მოგებაზე
...პირველს მეუფეს დოლლარის ართი
...მეშაპს, მსოფლიო ექსპლოატატორის
...ვაჟურს შეებრძოლოს მეორე მხარეში
ზღვების მეუფეს

ბრიტანეთს ძლიერს
ოკეანეზე სურს ბატონობა
დაეპატრონოს
ბაზრებს ქვეყნიერს,
კოლონიების სწყურის მონობა.
ამერიკა ქმნის
საზღვაო ძალებს
მან კარგად იცის რომ უდიერი
ზარბაზნების და ტყვიების
თუ დაშინდება ეს ურცხვი მტერი,
იარაღდება! რა არის მისთვის
დოლლარი? ის იქ არარ ეტევა
და ადგილს ეძებს რომ დააბანდოს,
და გადასწყვიტოს დოლლარის ბედი
ორი გიგანტი,
ორი მტაცებლის
უსინიდისო,
ურცხვი სახეა.
შეუბრალებლად
ადრე თუ გვიან,
ერთი მეორეს
დაეჯახება.

აგერ ინგლისი იწვევს საფრანგეთს
მას უნდა შექმნას ფრონტი ძლიერი
ვის წინააღმდეგ? ისევ შტატების.
„ლუმანიტე“ სწერს: ბრმა და გვიანი
უნდა იყოს რომ ვერ დაინახოს
ამ თანხმობაში, ბრძოლის დამდეგი
პასუხი, ზღვაზე გაბატონების,
ფაქტი, შტატების წინააღმდეგი.
გერმანია კი უკმაყოფილო
ინგლისისა და ფრანგების შეთანხმებაში თავის თავისთვის
ვერ ამოსადეგს ხედავს კომპრომისს
ეს შეთანხმება გააძლიერებს
ახალ ალიანსებს, ყველას ჰგონია.
და საგარეო პოლიტიკის ცენტრი
იწვევს იქ, სადაც ვაშინგტონია.

კაპიტალიზმი საბჭოთა მხარე

ყველა ისწრაფის
მისთვის, რომ მისწვდეს
მსოფლიო ბაზარს
მაგრამ არავინ
არ დაივიწყებს
საბჭოს, უდიდეს და უზარმაზარს.
ის მათთვის არის
საერთო მტერი
„დეილი-მეილი“ სწერს: „იქ მთავრობა
სწევს პროპაგანდას რათა დაამხოს
ჩვენი კულტურის თანამეგზავრობა“
ის მოისწრაფის დასცეს ინგლისი,
ჩვენი პასუხი არა ქარაგმით
არა სიტყვებით და მასალებით
უნდა გაეცეს—არამედ საქმით“.

შიგნით ინგლისში

შიგნით ინგლისში თემთა პალატა
როცა ინდოეთა არჩევს ფანტომებს
ჯონსტონი ამბობს რომ პარლამენტი
პატარა კითხვებს დიდ დროს ანდომებს.
აბა შეხედეთ,
რა კამათია.
რა აბდაუბდა და მასალათი,
სამას თვრამეტი მილიონიან
ქვეყნისთვის კი აქვს—ერთი საათი.
საკლატვალამ სთქვა:
ინდოეთის ერს
ნუ გაამტყუნებთ, თუ ამის მერე
ინგლისელების პარლამენტისთვის
არ დარჩეს გრძნობა და სიყვარული.
ამიერიდან სულ სხვანაირი
იქნება ლტოლვა მისი გრძნობის
რომ პარლამენტი აპარატია
განადგურების და დამონების
ამიერიდან ვერ მოატყუებს
ვერვინ ინდოეთს—ვით გახარება.
მრავალ მილიონ ერის ფენობას
მოედოს ცეცხლი და მღელვარება.

პაქტი.

ზოგის სიბრიყვე, ზოგის ყბედობა
გაიძვერობაც გაიცემს ზოგის
დგება თათბირი სახელმწიფოთა
რომ გაარჩიონ პაქტი კელლოგის.
ავიცდინოთო,
როგორმე, ომი.
ომის დავლოთო.
ულშეკრულება.
რისთვის გვინდათ ამდენი სისხლი,
რად გვჭირდებათ ომები, წყლება...
ის კი რომელსაც

ნამდვილად ომის
წინააღმდეგი ბრძოლა სჩვევია.
საბჭოთა მხარე,
ახალი მხარე
თათბირზე არვის მიუწვევია.

მაშ ამნაირ პაქტს,
სთქვით, რა ფასი აქვს?
და პროპაგანდის.
ეს იყო ცხრაას
ოცდა ექვს წელში
ეს იყო საქმე
უბრალო, სადა:
იაპონიას და ჩინეთს შორის
ხელშეკრულობის
გათავდა ვადა.
მის მოქმედების
ეხლაც განგრძობას
იაპონია
ითხოვს ბრძანებით,
და იმუქრება ინტერვენციის
მოულოდნელი
გადმოქანებით.
და ამერიკამ,
რომელიც მუდამ
ყველასთვის მხოლოდ
კარგის მდომია,
გამძაფრებებით
მოწყურულ ჩინეთს
მისცა...
საბაჟო ავტონომია.

1928. VII –29.

ლონდონში
მუშა-ქალები
გამოვლენ მალე
ომის წინააღმდეგ.
შეერთდებიან
შრომის შვილები.
ცოლები მეშალაროეთა.
მშრომელი ქალები
საქსოვ ფაბრიკების.
ლანკაშირში,
დიენდში
აგროვებენ სახსარს
ლონდონში ჩასასვლელად.
ყველანი დემონსტრაციაზე!
ყველაზე წინ წავლენ
რუსის ქალები,
რომელთაც იციან
რას ნიშნავს ბრძოლა,
რას ნიშნავს შიმშილი
და სამუშაოს დაკარგვა
ბრძოლის სამაგიეროთ.
ლოზუნგები:
შესწყვიტეთ ჩინეთის ინტერვენცია:
დაიცავით საბჭოთა კავშირი
ომში ჩათრევისგან.
ძირს ომი
იმპერიალისტური.
გაუმარჯოს საერთაშორისო
სოლიდარობას
კლასიურ ომში.

ვ ა რ შ ა ვ ა

პოლონელ პროლეტარიატის
ომის წინააღმდეგ
მიტინგზე
სიტყვას ამბობს
სეიმის წევრი.
ის მიუთითებს
იმ საშიშროებაზე
რომელსაც აწყობენ
სახელმწიფონი
დიდი ბრიტანეთის
ხელმძღვანელობით.
ეს საშიშროებაა
ომი საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ.
იგი მიუთითებს
პოლონეთის მთავრობის

აგრესიაზე ლიტვის მიმართ.
მიტინგზე იყო
2.000 მუშა.
სიტყვა სეიმის წევრის
ხშირად წყდებოდა
საიდუმლო პოლიციის აგენტების
ბოროტი დაქადნებით.
ისინი შეიარაღებულნი იყვნენ
ყვითელი ჯოხებით.
ცხენოსანთა პოლკთან ერთად
ისინი—
ექვეთნენ მასსას.

4. VIII. 28.

პირველი მსოფლიო ომიდან
14 წლის გასვლის შემდეგ
იმ ომიდან,
რომელმაც დაბადა
პირველი სოციალისტური
რევოლიუცია,
კომინტერნი მოუწოდებს
ყველა ქვეყნის
მუშებსა და გლეხებს —
მოემზადონ,
რათა მომავალი
ახალი მსოფლიო ომი
გადაიქცეს
მსოფლიო სოციალისტურ
რევოლიუციად.

გ ე რ მ ა ნ ი ა
4 აგვისტო,

„ძირს ერთი ლიგა
ლიგა ომისა“
„იმპერიალისტურ ომს
გადავაქცევთ
სამოქალაქო ომად.
„მხოლოდ პროლეტარული
რევოლიუცია
მიანიჭებს კაცობრიობას
მშვიდობიანობას“

„მსოფლიო იმპერიალიზმი
იარაღდება საბჭოთა კავშირის
წინააღმდეგ“.
ამ ლოზუნგებით
ლუსტ-გარტენში
შესდგა მრავალრიცხოვანი
დემონსტრაცია
ომის წინააღმდეგ.
რამდენიმე
ათეული ათასი მუშა
გამოვიდა
მსოფლიო იმპერიალისტური ომის
საშიშროების წინააღმდეგ.
მუშათა კლასის
გაერთიანება
ლენინისა და ლიბკნეხტის
დროშის ქვეშ.
დაცვას საბჭოთა კავშირისას —
მოითხოვდენ
მაინის ფრანკფორტი,
კელნი,
დიუსელდორფი,
მაინც, ხემნიცი, ვისბადენი.

5. VIII. 28.

ვაჟნში, ჰაიკელში, ჰამბურგში
ბერლინში—
დემონსტრაციები ომის წინააღმდეგ.
„ომი იმპერიალისტურ ომს“.

პ ა რ ი ჟ ი

5. VIII

ივრში დანიშნეს დემონსტრაცია
და მიტინგები
ვაშლილი ცის ქვეშ.
მუნიციპალიტეტმა მისცა შენობა.
პრეფექტურამ აუკრძალა
ყველა შენობები
დაიკავა
პოლიციამ და ჟანდარმერიამ.
დემონსტრაცია წინ მიიწევდა.

2.000 კაცი დააპატიმრეს
იყო შეტაკებები.
შემდეგ ყველანი გაანთავისუფლეს
ას კაცს გარდა.

ძირს პაციფიზმი! გრიალებდა
ქუჩები რურის,
დროშებში იყო გახვეული
ათასი მუშა.
ყოველი ქუჩა ფერი იყო
წითელ კაშკაშის
და ელვარებდა მრავალ სახლის
მრავალი მუშა.
ძირს პაციფიზმი!
ძირს ღალატი!
ძირს ომის ღმერთი!
ხომ სისხლითაა შეღებილი
ველი და ფერდი.
—დემონსტრანტების მიაროდგავდა
პროსპექტებს მკერდი.
მათ შორის, აი, ერთი მიდის
(რომელი ერთი?)
და ანთებული მოელვარებით
უყვება იგი თავის ამხანაგს,
გუშინდელი დღის სასმენელად
მძიმე მოთხრობას.
—დაგვაპატიმრეს ჩვენ გუშინწინ
პატიმართ რიგი
ვიწრო საკნებში, განვიცდიდით
უჩვეველ გრძნობას.
გათავდა დათვლა, შემოწმება
საღამო ხანის,
როდესაც ისევ შემოგვესმა
ფეხის ხმაური.
იარაღით ქღარუნს მოჰყვა ხველა
მრავალთაგანის,
ჯალათებისთვის უსიამო
და უცნაური.
უცებ გაიღო კამერების
ყველა კარები
და ყველას გულში მხოლოდ ზიზღის
შეირხა გრძნობა:
—ჰეი, არტურ, ამბობს მოძალადე,
რას ეფარები,
რენიე, შენც აქ გამოდი,
შენაც ზაგლობა.
და მთელი რიგი გაიძახის
ნაცნობ გვარების
მე გადავხედე ჩემს ამხანაგს
უნებურ კითხვით.
მეც გამიძახეს. გავიარე
საკნის კარები
მოძალადემაც გამაცილა
უხეში სიტყვით.
რაშია საქმე? დაძახება...
და ასე გვიან.
მე არ მივყვები, მიმათრევენ
ძალის-ძალათი
ასეთ ნაირ დროს მხოლოდ მტრები
თუ გეძახიან,
ასეთ ნაირ დროს, თუ გეძახის
მხოლოდ ჯალათი.
მე დერეფანში დავინახე
იაპონელი
და ყველა ჩემი ამხანაგი
დარაჯთა შორის.
მხეცებს სახე აქვთ პირუტყვისა
და საქონელის.
ამხანაგები ამხნევებდენ
ერთი-მეორეს.
სისხლის მსმელებო! ყველაფერი
ჩვიგრძენ მაშინვე
რომ არა სიტკბოს, არა სითბოს
და მოფერებას
არამედ საქმეს ამზადებდით
მღვრიეს, საშინელს,
და მისი ბნელი ფერი ედო
ციხის დერეფანს.
ნახევრად ბნელი დერეფანი
ცივი ლუშელი
იარაღით ქღარუნს—კლასიური
ედება ხმობა.
მოვა დრო, მრავალ რამეს იტყვის

ციხის დუმილი,
შენს უდროობას რომ დარაჯობს
ძველო ევროპა.

აქ საიდანაც გამოვარდა
ჟანდარმი ძველი,
ბულდოგის სახეს ემჩნეოდა
დაცინვა მკაცრი.
ბრძანა და უცებ სველი ბაწრით
შეგვბოჭეს ყველა,
ერთი მეორეს გადაგვაბეს
ცხრამეტი კაცი.
ზიზღი მტრისადმი დაუნდობლად
გულს აწუხებდა
და მოძალადე გადასული
უგრძნობლობაში.
ჩვენს შეკითხვაზე: სად მიგვყავართ?
გვიპასუხებდა:
„განთავისუფლებთ“ ან „მიგიყვანთ“
სხვა შენობაში.

ხელებშეკრულნი, გაყინულნი,
ჩაცმულნი ცუდად
ციხის ეზოში გაგვიყვანეს
და ციხე სდუმდა.
„მშვიდობით, ძმებო“! უცებ ციხემ
დაიგრიალა
ყველა კედლებმა ყოველი მხრიდან
ხმას მისცა ბანი
შეინძრა ციხე. პროტესტის ხმამ
დაატრიალა
ჭერი, კედლები, ყველა კუთხე
და დერეფანი.

„ხვალ თქვენც იქ წახვალთ“ — იმუქრება
ციხის უფროსი.
მაგრამ სარკმლიდან მრისხანებით
მძლე აკკორდებით
ციხე ბობოქრობს: „ო, იუდა,
შენც თავის დროზე,
არაფერია, არაფერი,
გაგისწორდებით!“
ჩვენ კი დაგვსინჯეს. ხომ მაგრად ვართ
შეკრული ბაწრით?

მე ერთს ჯარისკაცს ვერ ვივიწყებ,
სახე გულწრფელი
უთამაშებდა რაღაც სულ სხვა
გამწირველ აზრით,
და მის თვალთაგან ჩემს ხელებზე
დაეცა ცრემლი.
— საით მივყევართ, დასასჯელად?
ჯარისკაცს ვკითხავ.
მესმის მისი „ჰო“ და ცრემლები
მოდის ღვარ-ღვარად.
კეთილო გულო, გავიფიქრე, ამ გაუკითხავ
ხალხისაგან ბევრი ნადგურდება,
მაგრამ ამგვარად?

მაგრად გაბაწრულ ხელებს სისხლი
ვგრძნობ რომ ეცემა
თავით კოჭამდე გამყინველი
რბის ჟრუანტელი
სიცალიერის და სიმხეცის
მძლავრი შეძლება.
ჩემს წინ ანათებს როგორც დიდი
შავი კანდელი.

ვხედავ გენერალს, იგი, თითქო
მაწვდის პაპიროსს
(ო, როგორ ჰგავდა თვითონ იგი
იმ მღვრიევ ღამეს)
პაპიროსს მალავს ისევ მალე
და იმავე დროს
მწარე დაცინვით ეხლა პირში
მაჩრის კარამელს.

სწრაფად მივყევართ კარებისაკენ
გულცივ ჯალათებს,
ციხის ალაყაფ ფარდულების
ისმის ჭრიალი,
„ზიზღი და კრულვა პაციფისტებს,
მოღალატეებს,
გაგისწორდებით ჩვენც ოდესმე“
ციხე გრიალებს.
ჩვენ გაგვატარეს ალაყაფი.

შემოგვეხვია
უდაბურ ღამის სიწყვდიადე
როგორც ობობა.
და ადგილები სადაც მტვერი,
ქვა და ნეხვია
მწირი მინდვრეში, ორმოები
უნაყოფობა.

სთქვა ერთმა: ზაფხულს ამ ადგილას
სწვავენ აგურებს.
ახსოვდეს ყველას, ამ მიწაზე
მოგვკლავენ მშურად
და მშენებლობის
დრო როდესაც
დაისადგურებს,
ჩვენი სიცოცხლე მასში შევა
თითო აგურად.

და გავიფიქრე: აი ბინა
უკანასკნელი
სადაც ჩვენ გველის ჩამოხრჩობა
ან და დახვრეტა.
თვითეულ წამში შენამდე სცემს
ათასი წელი
საბედისწერო ორმოების
მწარე დახვედრა.

მთელმა ცხოვრებამ წინანდელმა
თვალწინ იალა:
ბავშობამ, დედამ, ადგილებმა
ჩემი ყრმობისა
შემდეგ ბრძოლები კლასიური,
ქარხნის გრიალი
დიადი რწმენა ერთაშორის
გაღაღნობისა.

მივდივართ ჩქარი ნაბიჯებით
და მაინც გვცივა,
ჩვენ ხომ ჩაცმული ვართ უბრალოდ
თანაც ქარია,
არ ვიცი გულში სხვა იმედი
რამ გააღვივა
ხელის გახსნა მსურს. ბაწარი-კი
კვლავ მაგარია.

ო, გამწარება! ჩვენ მივედით
დახვრეტის ადგილს
იმედის მსგავსმა რამემ გულში
მაინც ინათა.
რისი იმედი? ცხედარი რომ
მიწიდან ადგეს?
დახშულია ხომ სამუდამოდ
გზა იმ ბინათა.

შევჩერდით. ეხლა ჯალათებმა
აწყეს მზადება.
ჩვენ, როგორც ღამით მშიერ მგლებით
მორტყმული ჯოგი
ერთად შევქუჩდით. ამაოა
თავგადადება,
თავის დახწევას სიკვდილისაგან
თუ ფიქრობს ზოგი.

ახლო და ახლო. უფრო ახლო
მოდის მსროლელი
ორმოსთან, სადაც გაბედულად
სდგას თვითოული.
ისევ ქარია შუაღამით
გამოქროლილი
ორმოს სიღრმეში დარჩენილა
ჯერ კიდევ თოვლი.

გინდა იყვირო, გინდა ბრძოლა
აქაქანება
ამ შუაღამით არავისი
არ არის შველა
და „დაიჩოქეთ" რომ გაისმა
უცებ ბრძანება,
დავემშვიდობეთ განწირულნი
ერთმანეთს ყველა.

ისმის „ესროლეთ" (კოუანტელი),
მაგრამ ოდნავად
ჩვენს გულში შედის სიხარული
და აღტაცება...
როცა სროლაზე
ერთპირად და მოულოდნელად
მტკიცე უარი განაცხადეს
ჯარისკაცებმა.

— არ ვესვრით მუშებს! და გადმოხტა
ის ჯარისკაცი
რომლის ცრემლები ჩემს ხელებზე
ვიგრძენით წინათ.
დაგვხსნა ბაწრები. უბრძანა:
— აბა ჰე, გასწით!
გისურვებთ მტარვალთ მოსდებოდეთ
ცეცხლად და რკინად!"

ჩვენ წამოვედით სიკვდილიდან
ჩვენ ვიმალებით.
ო, ამხანაგო, უთქვენობას
ვერ ითმენს გული.
ო, ამხანაგო, შევეწიროთ
ყველა ძალებით
რევოლიუციის მომავალის
ვიყოთ ერთგული.
და წინ მიიწევს
დემონსტრაცია
„ძირს ერთა ლიგა,
ლიგა ომისა"
„იმპერიალისტურ ომს
გადავაქცევთ
სამოქალაქო ომად",
„მხოლოდ პროლეტარული
რევოლიუცია
მიანიჭებს კაცობრიობას
მშვიდობიანობას"!

1930 1 იანვარი.

ახალი წელი. ვთქვათ ლონდონი
ან ვთქვათ ბერლინი.
ალბად დღიურში ამგვარ ტონით
სწერს ჩემბერლენი:
დღეს ათასცხრაას ოცდაათის
პირველი შუქი
მოაწყდა სარკმელს და კედლებზე
დაღვარა ლუქი.

ახალი წელი.—გავიფიქრე—
ახალი წელი!
თითქო კედელთან დამენახოს
სიკვდილის ცელი
ხელში ავიღე გაზეთი და...
ისევ დავდევი..
რომ ის რიგზეა—რომელია
ამის თავდები?
გაოცებას ვარ—ვით ითმენენ
დაცინვას ასეთს!
დიდი ხანია რა მე ხელში
არ ვიღებ გაზეთს.
რაღაც მწარე და საოცარნი
ხმანი ისმიან...
არა... ჩვენი ხსნა ერთადერთი,
პაციფიზმია!

1930 1 იანვარი.

დაჰკა წერაქვი, დაჰკა წერაქვი
ჰეი, დაჰკარ!
გადმოანგრიე მძიმე ლოდები
ნიადაგარი
აგურს—აგური, ფიცარს—ფიცარი
მკლავი მაგარი
ვერას დააკლებს ახალ შენობას
წვიმა და ქარი.
დაჰკა წერაქვი, დაჰკა წერაქვი,
ჰეი, დაჰკარი.
პაციფისტური, ხედავთ. ინგრევა
კანონმდებლობა,
იმ ისტორიის ძველი ბორბალი
ლაფში ეფლობა
მოდის ტრიალი ინდუსტრიალურ
აშენებლობის.
წინ, წინ! მაღალი, მშრომელი ხალხის
დროშა აქ არი,
დაჰკა წერაქვი, დაჰკა წერაქვი·
ჰეი, დაჰკარი!

60 კპპ.

ħ697/15